

Врз основа на член 27 став (1) од Законот за здравствената заштита („Службен весник на Република Македонија“ број 43/12, 145/12 и 87/13), министерот за здравство донесе

У П А Т С Т В О
ЗА ПРАКТИКУВАЊЕ НА МЕДИЦИНА ЗАСНОВАНА НА ДОКАЗИ
ПРИ ТРИХИНЕЛОЗА

Член 1

Со ова упатство се пропишува третман при трихинелоза.

Член 2

Начинот на третман на трихинелоза е даден во прилог, кој е составен дел на ова упатство.

Член 3

Здравствените работници и здравствените соработници ја вршат здравствената дејност на третман при трихинелоза по правило согласно ова упатство.

По исклучок од став 1 на овој член, во поединечни случаи по оценка на докторот може да се отстапи од одредбите на ова упатство, со соодветно писмено образложение за причините и потребата за отстапување и со проценка за натамошниот тек на третманот, при што од страна на докторот тоа соодветно се документира во писмена форма во медицинското досие на пациентот.

Член 4

Ова упатство влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 07-8877/2
30 ноември 2013 година
Скопје

МИНИСТЕР
Никола Тодоров

ТРИХИНЕЛОЗА

МЗД Упатства

10.2.2010

- Причинител
- Симптоми
- Дијагноза
- Третман
- Превенција
- Поврзани извори
- Референци

ПРИЧИНТЕЛ

- Трихинелата (*Trichinella spiralis* и другите *Trichinella*-специеси) се паразити на предаторите. Луѓето се инфицираат од неиспитано инфицирано со трихинела месо. Најчест извор на инфекцијата е недоварено или недопечено свинско месо, колбаси или месо од мечка.
- Ларвите се множуваат и се ослободуваат во цревата и ги напаѓаат мускулите преку крвотокот.
- Штом влезе во мускулот, ларвата се развива во циста која останува способна (потентна) со години, а калцифицира ако умре.
- Се среќаваат и кај свињи и диви свињи. Ако се докаже во месото, месото се уништува.
- Непроверено и лошо подготвено месо е реален ризик од инфекција.

СИМПТОМИ

- Во интестиналната фаза симптомите се лесни или ги нема.
- Во фазата на миграција (1–6 недели по инокулацијата), пациентот има покачена температура, мијалгија, едем и болка околу очите, хеморагии под ноктите и по конјунктивите, симптоми на васкулитис, уртикарија и понекогаш кашлица.
- Во инвазивната инфекција, ларвите кои мигрираат до кардијалниот мускул може да предизвикаат аритмија.

ДИЈАГНОЗА

- Дијагнозата се темели на анамнезата и на клиничката слика.
- Консумирањето на непроверено месо (на пр. дома заклани свињи, мечкино месо) е вообичаен податок во анамнезата.
- Еозинофилија може да се појави околу 10 дена по инокулацијата, а титарот на антителата расте по 2-3 недели. Концентрацијата на мускулните ензими креатинин киназа, лактат дехидрогеназа и аминотрансферазите може да биде покачена.
- Дијагнозата се потврдува или со серологија или со мускулна биопсија. Сепак, третманот мора да започне при силна клиничка суспектност. Сероконверзијата се јавува за 3-5 недели по инфекцијата. Ларвите може да се најдат во примерокот од мускулна биопсија (делтоид, гастропнемиус) најлесно во 4-та недела по инокулацијата.

ЛЕКУВАЊЕ

- Додека возрасните глисти живеат во цревето, продуцираат ларви, со недели е возможна нивна елиминација со mebendazole (200mg/ден во текот на 5 дена) или албендазол (400mg/ден во текот на 3 дена).
- Консултирајте специјалист инфектолог.
- Иницијалниот третман на акутната фаза, исто така, се состои и од одмор, нестероидни антиинфламаторни лекови, а за тешките случаи кортикостероиди. Во тешките случаи, може да има потреба од интензивна нега, заради зголемениот морталитет 3-6 недели по инокулацијата.

ПРЕВЕНЦИЈА

- Ветеринарна инспекција на месото (целосна и редовна).
- Правилно приготвување на месото (над +80°C). Јадењето на месото е недоволно. Замрзнувањето на месото (-15 °C најмалку 20 дена) порано било препорачувано, но денес има барем неколку соеви кои опстануваат на замрзнување.

ПОВРЗАНИ ИЗВОРИ

- Литература

РЕФЕРЕНЦИ

1. Anonymous. Drugs for parasitic infection. Med Lett 2004;46:e1-e12.
2. Acs N, Bánhidly F, Puhó E, Czeizel AE. Population-based case-control study of mebendazole in pregnant women for birth outcomes. Congenit Anom (Kyoto) 2005 Sep;45(3):85-8. [PubMed](#)

Автори:

Sakari Jokiranta

Article ID: ebm00022 (001.092)

© 2012 Duodecim Medical Publications Ltd

ТРИХИНЕЛОЗА-ПОВРЗАНИ ИЗВОРИ

Поврзани извори
23.4.2007

ЛИТЕРАТУРА

- Bruschi F, Murrell KD. New aspects of human trichinellosis: the impact of new Trichinella species. Postgrad Med J 2002 Jan;78(915):15-22. [PubMed](#)

Автори:

Тимот за опреснување на МЗД упатствата

Article ID: rel00299 (001.092)

© 2012 Duodecim Medical Publications Ltd

1. **EBM Guidelines, 10.02.2010, www.ebm-guidelines**
2. **Упатството треба да се ажурира еднаш на 4 години.**
3. **Предвидено е следно ажурирање до март 2014 година.**